

Universul poetic al operei lui Tudor Arghezi

Privita in ansamblu, opera lui Tudor Arghezi e de o complexitate unica in literatura romana. E atata incoerenta in alcatura ei, incat o lectura sistematica e, practic, imposibila. De fiecare data, aceasta se sustrage oricarei incercari de periodizare sau chiar de integrare ferma intr-o formula consacrata.

Mereu altul si mereu egal cu sine insusi, Arghezi si-a conceput opera ca pe un ansamblu plurivalent, al carui principiu ordonator e, paradoxal, cel al contradictiei. La originea acestei alcatuiri atat de complexe se afla o structura scindata a eului poetic, pe care Arghezi insusi o va recunoaste: "Sunt inger, sunt si diavol si fiara si-alte-asemeni / Si ma framant in sine-mi ca taurii-n belciug..." (Portret). Era firesc, asadar, ca receptarea operei sa fie anevoieasa, insa toti criticii au putut constata dualismul structural al poetului.

Primul care a exprimat aceasta realitate sufleteasca a fost E. Lovinescu; in 1923, teoreticianul modernismului il descria pe Arghezi ca pe un "suflet faustian, in care nu salasluiesc numai "doua suflete", ci se ciocnesc principiile contradictorii ale omului modern" (Istoria literaturii romane moderne). Revendicat deopotiva de traditionalisti si de modernisti, vehement contestat de cateva personalitati ale vremii (N. Iorga, I. Barbu, Eugen Ionescu), Arghezi se impune totusi ca unul din cei mai importanți poeți ai literaturii române.

Critici de mare valoare, precum E. Lovinescu, Pompiliu Constantinescu, Serban Cioculescu, Tudor Vianu, au intarit ideea ca "poezia lui Arghezi e sortita, ca putere de expresie, ca adancime de sensibilitate, ca organica viziune de lirism, sa ocupe versantul liber in fata lui Eminescu" (Pompiliu Constantinescu, Tudor Arghezi).

Nonconformismul, fronda, pendularea intre extreme se manifesta pe intreg traseul vietii si operei lui Tudor Arghezi. Debuteaza la 16 ani cu o violenta contestare a tatalui (Tatalui meu). Intre 1896 si 1899 publica versuri parnasiene, manifestand totodata aderente temporare la instrumentalism (in Roma, Do-Re-Mi, Aegypt). In jurul anului 1904, cand pare sa se fi definitivat ciclul Agatelor negre, Arghezi experimenteaza romantismul macabru si simbolismul baudelairian.

De altfel, ciclul Agatelor negre - desi nu a fost publicat niciodata integral de autor - e prevestitor pentru devenirea poetului; gasim aici, in stare embrionara, cateva din dominantele liricii argheziene: amestecul tenebrosului cu senzualitatea, sentimentul uratului, imaginea descompunerii materiei, viziunea infernului existential, erosul macabru. In 1910 i se publica un manifest poetic expresionist, Ruga de seara, iar in 1916 tipreste un poem traditionalist, Belsug. Insă multe din aceste creații de tinerete vor fi definitiv repudiate de parintele lor.

Arghezi a fost permanent in raspar fata de orice directie literara, dar mai ales fata de propria opera. Abia dupa 31 de ani de la debut isi editeaza primul volum de versuri, Cuvinte potrivite (1927), devenind astfel una din cartile cu cea mai lunga perioada de germinatie din literatura romana.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Ea insumeaza rodul mai multor varste si experiente literare, incat numai prin aproximare putem distinge unele influente, niveluri sau orizonturi tematice. De recunoscute sunt, totusi, ecurile parnasiene si simboliste (Potirul mistic, Mitra lui Grigorie, Caliguld), influente eminesciene din elegia erotica (Oseminte pierdute, Despartire, Toamna), cele cosbuciene din lirica suava (Creioane), dar si reflexele baudelairiene din Agate negre.

De asemenea, observam cum spatiul imaginar al Cuvintelor potrivite se organizeaza in jurul catorva teme fundamentale.